

ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ АГРОЕКОСИСТЕМ

Труш Ю.Л.

Кандидат економічних наук, доцент

Національний університет харчових технологій

м. Київ

ІНТЕНСИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР: ПОНЯТТЯ, ФАКТОРИ І ЯКІСТЬ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

В умовах, коли в багатьох господарствах відбувається гостра нестача трудових ресурсів, створені високопродуктивні сорти, промисловість переходить на випуск модернізованої техніки - повна комплексна механізація виробництва стає важливим фактором успішного розвитку рослинництва.

Тобто, для одержання високих врожаїв якісної продукції важливо виконувати умови: враховувати в повному об'ємі можливості конкретного ґрунтового-кліматичного району, поля і сорту, послідовно підвищувати родючість ґрунту і керуватись біологічними особливостями і вимогами рослин до умов середовища. Це можна зробити лише за допомогою впровадження інтенсивних технологій.

Під технологією рослинництва слід розуміти сукупність способів, закономірностей, засобів, послідовність і якість виконання робіт у цій галузі з метою одержання рослинницької продукції.

Основними факторами технологій вирощування сільськогосподарських культур є:

- розміщення посівів даної культури після кращих попередників у системі сівозмін, при потребі проведення у відповідних полях хімічної меліорації;
- вирощування високопродуктивних сортів, позитивно реагуючих на підвищений агрофон стійких проти вилягання;
- застосування диференційованої системи обробітку ґрунту, залежно від ґрунтового-кліматичних умов;

- забезпечення рослин достатньою кількістю елементів мінерального живлення на основі узгодження з картографіями полів;
- роздрібнене застосування азотних добрив у період вегетації на основі ґрунтової і рослинної діагностики;
- регулювання росту рослин за допомогою стимуляторів;
- застосування інтегрованої системи захисту рослин від бур'янів, хвороб і шкідників, своєчасне і якісне виконання всіх технологічних прийомів, спрямованих на збереження вологи, захисту ґрунтів від ерозії;
- створення сприятливих умов росту і розвитку рослин;
- енергозбереження та природоохоронні заходи.

Застосування великих норм добрив, пестицидів при вирощуванні сільськогосподарських культур пов'язано із створенням для працюючих, безпосередньо у виробничому середовищі, шкідливих умов і різних небезпечних ситуацій, тобто якість навколишнього середовища погіршується.

Використання великої кількості сільськогосподарської техніки під час обробітку ґрунту, збирання врожаю, спричиняють забруднення повітря пилом, відпочинок механізаторів і обслуговуючого персоналу в не установлених місцях, спроба усунути несправність під час руху, відсутність захисних огорожень обертових і рухомих частин машин і механізмів, і багато інших факторів, створюють не якісну атмосферу і певну напруженість при вирощуванні сільськогосподарських культур із використанням технологій.

Це потребує впровадження та суворого дотримання заходів для поліпшення організації праці і техніки безпеки.

Суворе дотримання правил техніки безпеки і санітарних правил запобігає нещасним випадкам і виробничим травмам у працюючих з добривами, пестицидами на машинах й з різними сільськогосподарськими знаряддями.

Невід'ємною ланкою вирощування культур із застосуванням технологій є інтегрована боротьба з бур'янами, хворобами, шкідниками та виляганням рослин. Уникнути втрат урожаю від шкідливих організмів, можна лише при застосуванні всіх доступних запобіжних та винищувальних заходів -

вирощування стійких проти шкідників і хвороб сортів, застосування організаційно-господарських, агротехнічних, біологічних та хімічних методів, нешкідливих для людини та навколишнього середовища.

Отже, впровадження природоохоронних заходів під час застосування технології вирощування сільськогосподарських культур буде сприяти підвищенню родючості ґрунту, врожайності, поліпшенню якості продукції підприємств харчової промисловості, охороні навколишнього середовища від руйнування та забруднення.